

Paikkatietoikkuna – harjoitus

Paikkatietoikkuna on julkinen, kaikille avoin ja maksuton sivusto. Sen avulla saat helposti omaan Suomen aluetutkimukseesi esim. pinnanmuoto-, maaperä- ja geologiakarttoja.

Paikkatietoikkunan käyttö

1. Mene osoitteeseen <http://www.paikkatietoikkuna.fi> ja napauta yläpalkin valikosta Karttaikkuna.

2. Kartalla voit liikkua

- hiiren avulla
- lähestymiskartan avulla; kartan oikeassa alakulmassa oleva pieni kartta avautuu napauttamalla, punaista rajainta voit siirtää hiirellä
- nuolinäppäimillä
- paikkoja voi hakea myös oikean puoleisen palkin haku toiminnolla

3. Zoomaa kartalla

- hiiren rullalla
- vasemman laidan zoom-työkalulla
- suurennuslasilla; valitse suurennuslasi ja rajaa kartalta haluamasi alue pitämällä hiiren oikeaa näppäintä pohjassa
- lähestymiskartan avulla; rajaimen kokoa voi säätää hiiren rullalla

4. Näytettävien tasojen valinta

- valitse tasot/aiheet/teemat vasemman laidan Karttatasot valikosta
- taso avautuu + ja sulkeutuu x
- napauttamalla ? saat tiedot aineistosta
- harmaat tasot eivät ole käytettävissä valitsemallasi mittakaavalla, joten kokeile suurentamalla tai pienentämällä mittakaavaa
- tasojen läpinäkyvyyttä ja järjestystä voit säätää vasemman alalaidan Valitut karttatasot-valikosta
- i -työkalulla voit saada lisätietoa joidenkin karttatasojen kohteista; napauta kohtaa, ja tiedot aukeavat oikeanpuoleiseen valikkoon
- selitteet saat näkyviin napauttamalla ? aktiivisista karttatasoista – selite avautuu oikealle

5. Karttojen tallentaminen ja jakaminen:

- karttoja voi tulostaa tulostin toiminnolla; jos käytössä on pdf-tulostusohjelma, voit tulostaa myös pdf-tiedostoksi
- linkki toiminnolla voit tallentaa näkymän www-osoitteeksi
- Windowsin kuvankaappaustoiminnolla painamalla Print screen -näppäintä voit siirtää näkymän esimerkiksi wor-

diin liitä-toiminnolla.

- vinkki! Voit laajentaa kartan koko näytölle käyttämällä suurena näytölle-toimintoa ja painamalla F11.

6. Mittaukset

- mitta-työkalulla voit laskea etäisyyksiä ja pinta-aloja kohteille
- vasemmasta alakulmasta löydät sijainnin ETRS-TM35-FIN-koordinaatistossa

Oma aluetutkimus

Tuota nyt tämän työkalun avulla pinnanmuoto, maaperä- ja geologiset kartat omasta tutkimusalueestasi Suomessa.

Valitse karttapohjaksi Maastokartat tasosta peruskartta 1:20k, mikäli tutkittava alue on pieni. Mikäli tutkimusalueesi on suuri, kuten esimerkiksi Lapin kunta, valitse esim. 1:50k tai 1:100k. Kokeile erilaisia vaihtoehtoja.

Vasemman laidan karttatasot-palkista löydät tarvittavat teemat. Kokeile, miten valittujen karttatasojen läpinäkyvyydestä on hyötyä esimerkiksi maaston tulkinnalle.

Näiden karttojen perusteella voit kirjoittaa tutkielmaasi lyhyen selostuksen pinnanmuodoista, maaperästä ja geologiasta/kivilajeista.

Kaikki kokeilevat työkalua, vaikka tutkimusalue ei olisikaan Suomessa!

Mikäli tutkimusalueesi on valtio, voit löytää valtiosi maaperä- ja geologisia karttoja hakemalla esimerkiksi Somalia soil and geology!